توده

ليکوال: داکتر معمار حشمت الله اتمر

بخليکه : [illegible] / کال ۵[illegible]۴ [illegible]

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکي پوهه:

سرلیک: **توده بړستن**

لیکوال: ډاکټر معمار حشمت الله ,, اتمر ،،

اېډېټور:

د پښتنۍ دیزان: ډاکټر معمار حشمت الله ,, اتمر ،،

خپرندوی:

چاپشمېر: ۳۰

چاپ نېټه: میاشت - زمری / کال ۱۴۰۵

واتس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷٦۹۹۸

برېښنالیک:

atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له لیکوال او خپرندوی سره خوندي دي، بې اخځ
ښوونې ترې د کټې اخیستنې اجازه نه شته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک **چوپړی**

پخښنتۍ... ۱
بسم الله الرحمن الرحیم ۲
لیکي پوهه:.. ۳
لړلیک ٤
ترانې (پیل، شروع، برید)... ٥
د یادښتونو له پاره:... ۷
ناانډوله (ناول، کیسه یا داستان) ۸
د چاپ شویو کتابونو لېست.. ٥۹
د کار لاندې کتابونو لېست ٦۳
د امکان او وخت په صورت کې.. ٦٤
د پخښنتۍ څڼې ٦٥

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترانۍ (پيل، شروع، بريد)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعاً لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍوَآلِهِ .

بې پايه ستاينه او بې حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چې د وجود مانۍ او کاينات يې د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقيقت له پېژندلو پرته جوړ کړل. هغه د ذات پوهه، عالي، لوړ او ښکلي نومونه دي، او کائناتو د پيدايښت يوه حتمي لامل دی. عظمت، د تولې نړۍ موجوديت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق د رسيدو جوهر په يوه والي کې د اعتراف، تباهۍ او بې وسۍ يوه له لوړو وسيلو څخه دی.

ګرانو لوستونکو!
دا ځل مې و غوښتل يوه بل حقيقي داستان يا ناول چې کيسه يې په هېواد کې د ننه، د بادپښ ولسوالۍ، لغمان ولايت کې پيل شوې او بيا وروسته د ګاونډ هېواد (پاکستان) ته غزېدلې ده، د خپلو کتابونو مينوالو او لوستونکو سره ګډه (شريکه) کړم.

زما د کتابونو مينه وال يوازې معماران او انجينران نه دي، نه بايد اوسي، نوځکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو ليکونو کې توپير راوړم چې د هرې ځانګې مينه وال په کې ډېر شي، دا کار به ما دېته اړ کړې چې ليکنې مې توپير و لري او هم به مې مينه وال ډېر شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برسنن
....

پاکه ربه!
زموږ له پاره خپله لاره بې ستونزې کړه، تر څو موږ له تا پرته بل څوک و نه وینو او نه يې پېژنو. زموږ سره مرسته و کړه تر څو مو په وجود کې د غرور نخښه پاتې نه شي او د اسلام د دين له سپيڅلو بنده ګانو څخه مو و بولې.

يادونې:

- پخښتنۍ انځور د ناندولي (داستان، ناول) د متن په پام کې نيولو سره، ګوګل سايټ نه، اخيستل شوی او په پخښتنۍ کې ځای پر ځای شوی دی.
- د نظر تولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر درنښت هيله کيږي چې، خپلې غوښتنې او وړانديزونه د دې کتاب د بيا کتنې له پاره، زما سره ګډ (شريکه) کړئ.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷٦۹۹۸

په در نښت
ډاکتر معمار حشمت الله اتمر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یادښتونو له پاره:

۱- ....

۲- ....

۳- ....

۴- ....

۵- ....

۶- ....

۷- ....

۸- ....

۹- ....

۱۰- ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده بړستن

....

ناانډوله (ناول، کیسه یا داستان)

شینګل اکا، پخوا د لغمان ولایت په قرغه یو ولسوالی، کوز کلي کې چې اوس د باد پښ ولسوالی پورې اړه لري، په یوه کوشني او پردي کور کې، چې پلار یې الته مزدوري (غریبي) کوه، سترګې دې نړی ته، خلاصې کړې.

د پیدایښت وخت یې ماسپښین او د جمعې مبارکه ورځ وه.

یوه ورځ، تېرې شوې وه.

ښځې یې خپل خاوند ته، و ویل:

په الک به، څه نوم کېږدو؟

هغه و ویل:

ښه به دا وي چې هغه د ماسپښین لمانځه نه وروسته، د کلي جومات ته یوسم او ملا صیب ته به و وایم چې، د هغه په غوږ کې اذان وکړې او پرهغه ښکلی نوم د اسلام دین اصلو سره سم، کېږدي.

غرمه وه.

ګاونډیانو ورته څه شنه تازه وطني سابه، سره د تودو جواریو راوړل، او د شین ګل اکا د ښځې مخې ته یې، کېښودل.

هغوی بېرته، خپلو دندو پسې لاړل.

شین ګل اکا لېرې ناست و او ځان یې په ښلېدلی(شکېدلي) پټو کې، تاو کړی، و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برسټن

....

خو، خپله نوې برسټن یې، پر خپلې ښځې اچولې وه.

هغه دوې کاسې او کاچوغه راواخیسته، سابه یې په کاسو کې و وېشل.

بیا یې تود جوارې خپلې ښځې ته، نږدې کړ.

ځو مړی یې نه وې تیرې کړې چې د شین ګل اکا په ستونې کې، جواری ونښت او پر توخي یې پیل کړ.

ښځې یې و ویل:

په دې وخت کې، چا یاد کړې.

الله!

ژر شه!

لږ نږدې او شا دې ما ته، واړوه.

هغه هم نږدې شو.

خپلې ښځې مخ ته، کښېناست.

شا یې، خپلې ښځې ته، واړوه.

هغې ځو ډبه، په شا کې و واهه.

توخي یې، بند شو.

بیا یې هغه ته، و ویل:

جام واخله!

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برسنن

....

د منګي نه، اوبه په کې واچوه.

لمړی يې ته و څښنه او بيا يې ډک، کړه.

په جام کې اوبه ما ته هم، راوړه.

هغه هم د خپلې ښځې خبره ومنه او د ځايه پاڅېد (اوچت شو).

اخوا دېخوا يې، و کتل.

جام يې تر سترګو شو.

هغه يې د ځمکې نه راپورته او د کوټې، و وت.

د کوټې تر څنګ يې يوه ښکلی ځای و چې دوې خوا کې يې د نيمو خامو خښتو ديوالونه، څټ (شا) يې د کوټې ديوال ته جوښت او مخه يې، خلاصه وه.

د ديوالونو او چت والی يې ۹۰ سانتی، سور(بر) يې ۹۰ سانتی او اوږوالی يې هم په پورتنيو، اندازو و.

التـه په کې، څو د اوبو منګي، ځاېدل.

منګي هم ډېر زاړه او هغه ته د نيکه نه، په ميراث پاتې شوي وو.

منګويو ښکلي سر پوښونه، درلودل.

د منګيو په غاړو کې ښکلي غړوندی او ځينو ځايونو کې يې، د ډبرو غمي هم، ليدل کېده.

دا منګي د لوخو په منجمو باندې اېښودل شوې وو، تر څو د کار اخيستنې په و خت کې، چپه نه شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برسټن

....

شینګل اکا د منګیو ځای ته، نږدې شو.

د یوه منګي پوښ یې لرې او جام یې ورته، نږدې کړ.

منګی یې کوږ او د اوبو نه یې، ډک کړ.

هغه ډېر تږی شوی هم، وو.

لږ لرې شو او په ځمکه یې سپلت (ځپلت) و واهه.

جام یې پر سر را واړاوه او د اوبو په ځښلو یې پیل کړ.

اوبه، سړې وې.

هغه په مزه، مزه اوبه یې، وځښلې.

بیا یې و ویل:

شکر، خدایه.

په دې نړۍ کې، هر څه، ستا نعمت دي.

څوک ژر او څوک پرې، وروسته پوهیږي.

بیا منګي ته نږدې او جام یې د اوبو نه، ډک کړ.

جام یې خوا ته، کېښود.

د منګی سر یې بند کړ.

جام یې واخیست او کوټې ته، د ننه شو.

جام یې د بنځې خوا ته، کېښود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه هم ډېره تږي شوې، وه.

جام يې پر سر راواړاوه او تولې اوبه يې، و څښلې.

هغې هم د اوبو د څښلو نه، شکر و وايه.

جام يې تر خوا کېښود.

بيا يې خپل مېړه ته و ويل:

چايجوش له اوبو ډک او پر نغري يې، کېږده.

چاى دم کړه.

شينګل و ويل:

سمه ده.

د کوټې تر څنګ يې، يوه څپره وه.

د څپرې لاندې په يوه کنج کې، يوه د ختو نغرى و.

تر څنګ يې څه وچ لرګي، هم وو.

کوم چې شينګل اکا د پخوا نه، مات کړې وو.

هغه، څه لرګي په نغري کې، کېښودل.

تر لاندې يې، څو د سنډ (څنډ) لرګي، کېښودل.

بيا يې د نغري د سر نه اور لګيد (اور کوتۍ) چې په کوشنۍ تاخچې (طاقچې) کې وه، را واخيست او اور يې، بل کړ.

تور چايجوش يې د نغري پر سر، کېښود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده بړستن

....

اوبه، په تودېدو شوې.

لږ څنډ وروسته، اوبه په خوټېدو، شوې.

بیا هغه اور، مړ(بند) کړ.

کوشنی سپین چایجوش کې یې وچ چای واچوه او جوشې شوې اوبه یې په کې واچوې.

څو د کیکې یې چایجوش د نغري خوا ته، کېښود.

چای، ښه دم واخیست.

بیا یې چایجوش اوچت کړ.

کوټې خوا ته، روان شو.

چایجوش یې د ځان سره، د ننه کړ.

چایجوش یې د نیمڅي څنډې ته کېښود.

د تاخچې یې دوې پیالې واخیستې او د کوټې نه د باندې شو.

د منګیو ځای ته لاړ او د یوه منګې یې اوبه واخیستې او پیا لې یې پرې کنګال، کړې.

بیا یې پیالې کوټې ته، د ننه کړې.

په پیالو کې یې، چای واچوه.

یوه یې خپلې ښخې او بله یې ځان ته، کېښوده.

بیا یې تاخچې ته، و کتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برستن

....

تر سترګو يې يوه کڅوړه، شوه.

له ځايه پاڅېد.

تاخچې ته، نږدې شو.

کڅوړه يې، خلاصه کړه.

يوه چکۍ ګوړه (ګړه) يې د کڅوړې نه و باسه او د کڅوړې خوله يې بېرته بنده کړه، تر څو موږکان په کې، و نه ګرځي.

بيا يې ګوړه پر زاړه دسترخوان کېښوده او د ګوړې ماتولو توره تيګه يې واخيسته او څو ګذارونه (ډبونه) يې ګوړې ته، ورکړل.

ګوړه ماته (ټوټې، ټوې) شوه.

ګوړه يې په يوه غاب کې کېښوده او خپلې ښځې ته يې نږدې کړه.

يوه غټه ټوټه يې ځان ته هم واخيسته.

هغه يې په خپل کيڼ لاس کې و نيوه او پر ښي لاس يې د چاى پياله، را پورته او د چاى په ښنلو يې پيل کړ.

دواړو چاى، په مزه، مزه وڅښل.

غرمه تېره شوه.

ماسپښين او د ماسپښين د لمانځه وخت، ورسېد.

شين ګل اکا د کور نه، اوداسه په نيت، روان شو.

پر پټو(ځمکو) وګرځېد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده بړستن

....

بیا رواني بیالي (ویالي) ته نږدې او پر اودس یې پیل کړ.

اودس نه وروسته یې خپل مخ او لاسونه پرخپل زاړه پټو وچ کړل او جومات خوا ته، روان شو.

بیا یې لمونځ په جمع ادا کړ.

لمانځنه وروسته، هر کس (ځوک) خپلو موخو پسې، روان شوو.

شین ګل اکا د لمانځه د ادا کولو نه وروسته، د جومات ملا امام ته نږدې او هغه ته یې ورو، و یل:

ملا صیب!

غواړم زما د زوی په غوږ کې آذان او ښکلی نوم پرې کېږدې.

ملا و ویل:

سمه ده!

اوس ښه وخت دی.

اوا (هوا) هم سړه، نه ده.

هغه، راوړه!

شین اکا، خوشحاله شو اومخ پر کور یې، حرکت وکړ.

کورته، د ننه شو.

ښځې یې و پوښتل:

ملا صیب ته دې و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه و ويل:

هو!

بيا يې و پوښتل:

هغه څه و ويل؟

شين ګل ځواب، ورکړ.

ملاصيب و ويل:

اوا (هوا) ښه ده.

کور ته، لاړ شه!

ماشوم په کوم لوی څادر کې تاو کړه.

بيا يې دلته د جومات وجرې (حجرې، کوټې) ته راوړه.

ښځې يې، و ويل:

سمه ده!

ماشوم، په خپل پټو کې تاو کړه.

شين ګل و ويل:

زما پټو ډېر زوړ او څو ځايه شلېدلی دی.

ښه به وي چه هغه په يوې برسټنې کې تاو او د جومات وجرې ته يې، يو سم.

ښځې يې و ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده بړستن

....

مونږ خو د ماشوم له پاره، کومه بړستن هم، نه ده جوړه کړې.

شین ګل په خندا، شو.

و یې ویل:

یوه کوشنۍ، بړستنه شته.

هغه ډېره توده، ده.

په هغې کې پاو کم، نیم من مالوچ په کې ځای پر ځای شوی دی.

هغه ما ته، د پلارونو نه، پاتې ده.

زما مور دې، خدای وبخښي.

کله چې زه کوشنۍ وم او زما به یخ (یخني) کېده، هغې به ویل:

خوا ته مې، کښېنه!

بیا به یې کوشنۍ بړستن راواخیسته او پر ما به یې واچوه.

هغې به، ویل:

دا، دی!

توده بړستن مې دربانديې، واچوه.

اوس به تود او ښه خوب، وکړې.

په رېښتیا هم، هغه بړستن توده وه، پر ما به، خوب راغی او بیده به، شوم.

بړستن هم، ښکلې، ښکارېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده بړستن
....

هغې مخه او شا يې د تودو رنګونو ټوکر(رخت) نه جوړه شوې، وه.

زما مور به هغه، ښه ساته.

هغې به ويل:

دا ښکلې بړستن ده او غوړام دا بړستن خپلو لمسيانو ته هم، وساتم.

هغې هم، پورتنی کار، وکړ.

شين ګل بړستن واخيسته او ماشوم يې په تودې بړستنې کې تاو کړ.

مخ يې ورته، لوخ پرېښود، تر څو اوا واخلي (تنفس وکړي).

د بسم الله په ويلو سره يې، ماشوم په غېږ کې ونيو او د کور نه، د باندې (و وت) شو.

ورو، ورو د جومات پر مخ، روان شو.

څو دکيکې وروسته جومات وجرې ته، ورسېد.

د جومات ملا امام هم د دروازې تر څنګ و لاړ و او د شين ګل، انتظار يې کاوه.

شين ګل وجرې ته، ورسېد.

ملا ته يې، سلام ورکړ.

ملا هم د هغه سلام ته، وعليکم و ويل.

بيا يې د وجرې دروازه خلاصه او دواړه، وجرې ته، د ننه شوو.

ملا، شين ګل ته و ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده بړستن

....

پر توشکي کښېنه!

هغه پر توشکي کښېناست.

ملا، هغه ته و ویل:

بالښت دې هم څټ (شا) ته کېږده.

شین هم د ملا په وینا، پر توشکي کښېناست او بالښت يې څټ (شا) ته، کېښود.

بیا يې هغه ته، و ویل:

ماشوم، ما ته راکړه.

شین ګل، ماشوم ملا ته ورکړ.

هغه ماشوم په غېږ کې ونیو او ویې ویل:

ما شا الله!

ښومره ښه او ګلالی ماشوم دی.

بیا يې د هغه په غوږونو کې، اذان ورکړ.

وروسته يې ماشوم، بېرته، هغه ته، ورکړ او ویې ویل:

ماشوم په کومه ورځ زېږېدلی دی؟

شین ګل و ویل:

پرون!

یانې د جمعې په ورځ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا بیا وپوښتل:

کوم نوم خو تاسو ورته غوره کړی، نه دی؟

شین ګل و ویل:

نه!

تر اوسه مونږ هغه ته کوم نوم نه دی ټاکلی.

د هغه د نوم ټاکنه مو، تا ته پرېیښې ده.

هغه و ویل:

زما د خوا د هغه نوم جمعه الدین شو.

شین ګل په خندا او ویې ویل:

سمه ده!

زه، خوشحاله یم.

بیا ملا دوعا وکړه او د خدای نه یې وغوښتل چې هغه سوچه مسلمان او نېک صالح، لوی د مور او پلار دمه، پرې جوړه کړي.

بیا یې آمین و ویل.

شین ګل هم آمین و ویل.

ملا شین ګل ته و ویل:

ته کښېنه!

زه به چای دم او دواړه به یې، وڅښو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شين ګل و ويل:

ما اوس دستي له راتګ نه، چاى و خښل.

مننه کوم.

الله دې، جنتي کړه.

بيا د ځاى نه پاڅېد، ماشوم يې په برېستنې کې تاو او په غېږ کې يې و نيو.

د وجرې نه د باندې او خپل بوټان يې، په پښو کړل.

د ملا نه يې خداى پامانى واخيسته او کور خوا، روان شو.

لږ ځنډ وروسته، کورته، ورسېد.

د کوټې دروازه يې خلاصه او کوټې ته، د ننه شو.

ښځه يې په خپلې توشکې، کښېناسته او شين ګل ته يې، و ويل:

را کړه!

الک، ما ته را کړه!

شين ګل و ويل:

سمه ده!

وا خله!

هغې ماشوم واخيست.

بيا يې شين ګل ته، و ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

خنګه؟

ملا صيب د هغه په غوږ کې آذان ورکړ؟

شینګل و ویل:

هو!

بیا یې، و پوښتل:

نوم یې پرې، څه کېښود؟

شین ګل و ویل:

جمعه الدین.

هغې و ویل:

ښه نوم دی.

خدای دې، مونږ ته، نیک صالح لوی کړي.

شین ګل و ویل:

آمین!

بیا یې د هغه نه بړستن لرې او د ځان سره یې، نږدې واچوه.

لمړی یې هغه ته پی (شیدې) ورکړې، بیا یې هغه پر کوشنۍ توشکې واچوه.

سر ته یې بالښت کېښود کوم چې، په کمانۍ (کمانکې) کې د ننه و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده بړستن

....

وروسته يې، د هغه پر پښو هماغه توده بړستن واچوه او د کمانۍ (کمانکې) د پاسه يې خپل د اوړي ورځې لوی ټيکری (ښادر) واچوه.

ماشوم هم د للو، للو په ويلو سره، بيده شو.

جمعه الدين، لوېده.

لمړی په خپوړو او بيا وروسته په ګرځېدو، شو.

ورو، ورو به، د باندې ګرځېده.

ملګري يې و موندل او د هغوی سره به يې، لوبې کوې.

جمعه الدين، په رنګ کې لږ تور و.

هغه ته به خلکو، مثلی ويل.

هغه، د مثلي کلمې سره جوړه، نه وه.

مثلي د کلمې په اورېدو سره به، په غصه کېده.

کله نا کله به لوبه هم پرېښوده او خپل کورته به، ته.

هغه پوره اووه کلن او د ښوونځي شو.

د هغوی د اوسېدو په سيمې کې ښوونځی، شتون نه درلود.

خلکو هم د ښوونځي سره مينه، نه درلوده.

هر چا (کس) به کوښښ کوه چې پرخپلو زامنو سبک (سبق) و نه وايي، او پر هغوی، کار وکړي.

کسب ته به يې د ښوونځي نه، غوراوی، ورکاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خلکو اقتصادي حالت هم، ښه نه وو.

غوره کارونه په هغه وخت کې، ژرنده ګړي، ناين (ډم، سلمان، بربر) بزګري (دهقاني)، مثلي توب، چوپانی، قوالي، ښکار (مرغانو ته جال ايښودنه) او د چوکې بزګري (دهقانی) وه.

جمعه الدين، لږ لوی شو.

پلار يې د يوه مثلي سره، شاګرد (مزدور) کړ.

هغه نوی په ځوانی، راغلي و.

هغه به په درمندو کې ښه شاخی وهه، درومندونه به يې با دول.

درمند به يې په راشپيل هم ټولاوو او داني به يې اوا (هوا) ته پورته کوې.

په دندو کې، مخکښ او خورا تکړه شو.

د خلکو په و ينا په ريښتيا هم، مثلی شو.

هغه په خلکو هم، ګران و.

خپله دنده به يې په ښه توګه، سر ته رسوه.

وخت تېر او هغه ځوان شو.

پلار يې هغه ته کوژده (کوزده) وکړه.

د هغه کورنی، د ولور او واده مراسمو پيسې نه درلودې.

هغه مجبور شو د پيسو موندلو (ګټلو) له پاره ايران هېواد ته لاړ او التـه شاقه کارونه، وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برستن

....

پوره پنځه کاله یې، الته تېر کړل.

پیسې یې ټولې او بیا بېرته خپل هېواد ته، ستون شو.

هغه له ځانه سره بنکلی سیکو-۵ لاسی ګړی (ساعت)، د بخار دیګی، کوشنی ټیپ، راوړل.

پلاریې د هغه د واده، بندو بست وکړ.

څه نغدې پیسې یې ورته، ولور په توګه د هغه خوسر(خسر) ته، ورکړې.

د واده ورځ، وټاکل شوه.

دوستان او خپلوان یې، واده ته، خبر کړل.

د هغه کور څنګ ته، یوه ناین (ډم، سلمان، بربر) ژوند کاوه.

هغه په کور کې نغارې (دوکړې) درلودې او د خوشحالۍ په مراسمو کې به یې غږوې(وهې).

هغه، نغارې به یې د اوزو پوستکو، کټوو پر سر به یې پوښوې او د ځانګړو لرګیو په مرسته به یې، غږوې.

د نغارو غږ ډېر لوړ او ګړندی و.

تر ډېرو ځایونو پورې به اورېدل کېده.

همدا راز به نغارې، د روژې میاشتې په پیشنمي (پیشلمي) کې هم د خلکو د پاڅولو له پاره،غږوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برسټن

....

ځکه په هغه وختونو کې، خلکو سره به ګړۍ (ساعت) د اعلان له پاره په جوماتونو کي لوړغږی (لوډسپيکر) هم نه و.

ډېرو لږو ياني (يعني) په شمار کسانو به، راډيو درلوده.

په دې اساس نغارې د اعلان يا د خلکو د پام ګرځوني د پاره ډېره ښه او مناسبه وسيله، هم وه.

همدا راز د نغارو غږولو نه په اخترونو او نورو مهمو پېښو کې به، کار اخيستل کېده.

د کلي ناين چې نيازو نومېده، شينګل اکا ته ورغی او د هغه يې و پوښتل:

واده خو به نږدې نه وي؟

شينګل و ويل:

ياره نيازو!

لس ورځې به پاتې، وي.

بيا شينګل و پوښتل:

نغارې خو به دې سمې، وې.

هغه و ويل:

شينګل اکا!

يوه خويې ټيټه او بله يې څه نم وهلې ده او ښه غږ، نه کوي.

شينګل و ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برسېتن

....

د حل لاره ،لري؟

نیازو و ویل:

هو!

څو ورځې به یې لمر ته، کېږدم او بیا به یې غوږه کړم.

ډاډمن یم چې، بېرته به، سمه شي.

شینګل و ویل:

سمه ده !

مونږ ته بس له څو کالو، خدای ښادي راکړې ده.

نیازو و ویل:

سوچ، مه کوه.

داسې نغارې به د جمعه الدین په واده و وهم چې ځوانان او زاړه به په نڅا کې ګډ شي، ښځې او ماشومان خولا، پرېږده.

شینګل په خندا شو.

بیا یې و ویل:

وګورو.

لس ورځې، تېرې، شوې.

سهار وخته، دېګي بار شوو.

دېرې کې نیمڅي او سترنجې، اوارې شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده بړستن

....

د شینګل په کورکې هم، ګیلمونه و غوړول شوو.

توشکې پرې اوارې، شوې.

د شینګل د کور کوټې او انګړ د ښځو د پاره، و ټاکل شو.

نیازو هم خپلې نغارې، دېرې ته ویوړې او په وهلو یې پیل کړ.

ماشومانو هم د هرې خوا نه، مندې او ځانونه یې، دېرې ته ورسول.

ځوانانو پر نڅا پیل او هرې خوا، خوشحالي پیل شوه.

غرمې کې، خلکو ته، تودې او مرچنې شولې پخې او و وېشل شوې.

واده د ځانګړو مراسمو سره، پای ته ورسېد او ناوې یې کور ته، راوسته.

د جمعه الدین نوی ژوند، پیل شو.

ژوکاله یې په خوشحالی سره تېر کړل.

وختونه بدل او په هېواد کې، جګړه پیل شوه.

هغه هم د افغانستان نه، ګاونډ هېواد ته، کډه شو.

الته د ناصر باغ کمپ کې د دوستانو په مرسته، په یوې کنډوالې کې ځای پر ځای او بیا وروسته یې دوې خیمې د مرستندویو موسسو له خوا، تر لاسه کړې.

الته به یې هم مزدوری کوې او حلاه روزې به یې ګټه او د خپل پلار او مور سره به یې په ګډ (شریکه) خوړه.

کله نا کله به یې څه مرستې د راشن په توګه، لاس ته راوړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه وخت تېر شو.

هغه ته خدای زوی، ور په برخه کړ.

پر هغه یې نوم، سلام الدین، کېښود.

هغه هم په رنګ، تور و.

دوې کاله وروسته یې بل زوی پیدا او پر هغه یې نوم نورالدین کېښود.

درې میاشتې وروسته یې پلار، کلک (سخت) ناروغه شو.

جمعه الدین د هغه دوایي، پیل کړه.

وروسته څرګنده شوه چې، هغه د سرطان په ناروغۍ اخته شوی دی.

کال وروسته د دوایی سره سره، هغه مړ شو.

دوې کاله وروسته، خدای هغه ته، بل زوی هم ورکړ.

پر هغه یې نوم غوث الدین، کېښود.

ژوند په خوشحالۍ، تېرېده.

کال وروسته یې، مور هم ناروغه شوه.

هغه په رواني (روحي) ناروغۍ، اخته شوه.

جمعه دین دهغې دوایي هم کوه.

هغه به ورځ تربلې بد ترېده او دوایی پر هغې کومه ګټه، نه درلوده.

کله ناکله به یواځې د کور نه وته او پر کوڅو او سړکونو به، ګرځېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برسټن

....

چا به هغې ته څه پیسې ورکوې او هغې به هم پر خپلو لمسیانو(مسیانو) وېشې.

څو کاله نور هم تېر شوو.

هغې خپله حافظه هم، د لاسه ور کړه.

خپل کور به یې نه پېژاند.

کله به چې په کمپ کې ورکه شوه، کوشنیانو به هغه د لاس نه، نیوه او ببېرته به یې د جمعه الدین اکا کور ته، سپاره.

د کورنۍ غړو به پر هغې پیره کوه، چې د انګړ نه، د باندې لاړه نه شي.

خو بیا هم، هغه په پټه د کوره وته او هرې خوا به، ګرځېده.

یوه ورځ جمعه الدین د کوره وختې کار خوا ته، روان شو، مور یې هم ور پسې و وته او ورو، ورو بازار خوا ته، روانه شوه.

کله به د سړک په یوې خوا او کله به، په بلې خوا ګرځېده.

کوم وخت چې به پرې خوب راغی، خپل د تیکرې څنډه به یې پر تیرې اواره او سر به یې پر هغه کېښود او د څو ګړیو د پاره به ببېده شوه.

په همدې ورځ مازیګر، کوم وخت یې چې غوښتل د سړک له یوې خوا، بلې خوا ته واوړي، موټر و وهه.

خلک راټول (غونډ) شوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برسټن

....

یوه موټر ته یې پورته او د پېښور ښار یوه سرکاري (حکومتي) روغتون ته یې ورسوه.

البته د بېړنۍ څانګې ته یې وبوږه.

ډاکټرانو خپلې څېړنې، پیل کړې.

بیا یې خلکو ته، و ویل:

خدای دې و بخښې!

هغې خپل ژوند، د لاسه ورکړی دی.

تاسو کولای شئ، خپل مړی، کورته یوسئ.

خلکو د ډاکټرانو هڅو نه مننه وکړه او د روغتون اداري څانګو نه یې و غوښتل چې د هغوی د مړي لېږد له پاره، هغوی ته، امبولانس ورکړي.

د روغتون اداري کسانو وروسته د څو فورمونو ډکولو نه، هغوی ته امبولانس ورکړ.

هغوی مړی د جمعه الدین اکا کور ته، و رساوه.

د امبولانس په رسېده، سره د کمپ نږدې کورونو نارینه او ښځې منډې کړې.

څوک نه پوهېدل چې، د چا مړی، په امبولانس کې دی؟

پوښتنې پیل شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته، څرګنده شوه، د جمعه الدين اکا مور، موټر وهلې اوشهيده شوې ده.

په هغه وخت کې غوړکی (ګرځنده ټيلفون) هم نه و.

خلکوو د هغې مړی کوز، پرېمنځه او کفن يې کړ.

بيا د جمعه الدين اکا، انتظار يې و کړ تر څو هغه راشي او ترې پوښتنه وکړي، چې په کوم ځای کې يې غواړي، خاورو ته، وسپاري.

مازيګر ناوخته، جمعه الدين اکا خپل کور ته، ورسېد.

کورته نږدې يې د خلکو ګڼه ګونه و ليده.

هغه هک، پک شو.

بيا يې په زړه کې و ويل:

خدايه !

خير کړې!

څه خبره شوې چې خلک زما د دروازې خوا ته، راټول شوي دي.

هغه خپل ګامونه، ګړندي کړل او ژر يې ځان د کور دروازې ته، ورساوه.

الته يې، پوښتنه وکړه:

څه خبره ده؟

يوه سپين ږيرې ورته، هغه د مور مړينې پيغام ورکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برسټن

....

د جمعه الدين په سترګو، تياره شوه.

هغه ځای پر ځای، پر ځمکه ګنبناست.

پر ژړا يې، پيل کړ.

بل کس ور نږدې او هغه ته يې، و ويل:

ژاړه، مه!

او د ژړا وخت، هم نه دی.

وخت، ناوخته دی.

ټول کاروانه شوې دي.

دومره و وايه چې مړی (ميت) چېرې، ښخ کړو.

هغه و ويل:

نه پوهيږم.

کس و ويل:

غواړې، هغه افغانستان ته ولېږدوې؟

هغه و ويل:

نه!

زه، بې وسه (غريب) سړی يم.

ايله، ايله خپله او د کورنۍ ګېډه پرې، چلوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې، هغه کس ته و ویل:

دلته نږدې اديره (هديره) شته؟

کس و ویل:

هو!

نږدې د مهاجرو اديره (هديره) شتون لري.

ښه به وي چې، مړی (میت، جنازه) پورته او ژر يې خارو ته، وسپارو.

هغه و ویل:

سمه ده!

بیا د سیمې ملا غږ کړ:

اله ځوانانو!

مړی اوچت، کړئ.

خلکو هم، مړی اوچت او اديرې خوا ته، روان شوو.

لږ ځند وروسته هغوی اديرې ته ورسېدل او ځوانانو ژر، ژر يې د قبر په کیندنه، پیل کړ.

بیا ملا و ویل:

د قبر تر کیندنې پورې، ښه به وي چې، هغې د جنازې لمونځ ادا کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت، تېر دی.

بیا به، د ماښام لمونځ هم په جمع، ادا کړو.

خلکو و ویل:

سمه ده!

ټول شویو کسانو (خلکو) مړی، د دود سره سم، خاورو ته، وسپاره.

جمعه الدین اکا، د نورو کسانو سره، بېرته کور ته ستون شو.

سبا یې په کمپ کې، فاتحه ونیوه.

په دریېمه ورځ یې، د خپل وس (توان) په اندازه، خیرات او پر بې وسو خلکو یې، و وېشه.

وختونه، تېر شوو.

په هېواد کې جګړې، پایښت (دوام) درلود.

په هېواد کې د دایمي (همېشني) اوربند یا جګړې پای، کوم څرک، نه ځرګندېده.

کوم کسان چې د عسکری او سیاسي نظام نه تېښته کوه، ګاونډ هېوادونو ته تلل او الته به، د کډوالو افغانانو شمېره ورځ تر بلې ډېرېده (زیا تېده).

د جمعه الدین اکا مشر زوی (سلام الدین)، ځوان شو.

لمړی، هغه ته یې کوژده (کوزده) او بیا کال وروسته یې، هغه ته، واده هم وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برسټن

....

د هغه ښځې، څه روحي ناروغي، درلوده.

هغه به، بې هوښه، کېده.

سلام الدین هغه یې، روغتون ته ورسوه.

ډاکټرانو د هر اړخیزې معاینې نه وروسته، و ویل:

څه و وایم؟

هغه میرګي لري.

سلام الدین، ډاکټر ته و ویل:

آیا د هغې د دوایي لاره چاره، شته؟

ډاکټر و ویل:

مخکې د مخکې نه، څه نه شم ویلی.

خدای مهربانه، دی.

زه به، ورته دوایی ولیکم، ګوندې ښه شي.

سلام الدین پر هغې ډېره دوايي، وکړه.

د خلکو په وینا هغه یې د تاویز لیکوالانو ته هم، وبوړه.

د هغې غاړه، د تاویزانونه، ډکه وه.

تاویزونو، هر رنګ پوښونه، درلودل.

ځینو یې د سپینو زرو، پوښونه، هم درلودل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برستن
....

وخت تېرېده.

نه هغه ښه کېده او نه يې کوم ماشوم راوړ.

څوکاله نور هم تېر، شوو.

بيا هغه نوره هم، ناروغه شوه.

څو مياشتې وروسته، د هغه ښځه هم مړه او هغه يې د خپلې مور خوا ته، ښخه کړه.

د جمعه الدين اکا دوې نور ځامن هم، لويان او ځوانان شو.

هغوی به کار کاوه او په ګډه به يې ژوند چارې، مخې ته، وړې.

څو کاله نور هم، تېر شوو.

جمعه الدين اکا خپل مشر زوی يانې (يعنې) سلام الدين ته، بله کوژده وکړه.

دوې کاله وروسته يې هغه ته، نوی واده، وکړ.

دوې کاله وروسته، سلام الدين ته خدای، زوی ورکړ.

د هغه نوم يې رحم الدين کېښود.

بيا وروسته، خدای هغه ته بل زوی ورکړ.

څو کاله، تولو په ګډ (شريکه) کار وکړ.

پيسې يې ټولې کړې.

بيا يې خپل دوېيم زوی يانې نورالدين ته کوژده وکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برستن
....

د هغه خوسر(خسر) لږ شتمن و.

پر هغه يې ډېر بوج (بار) کېښود.

ولور يې هم، ډېر و.

هر څه چې به يې کار کوه، د ولور پيسې به نه پوره، کېدې.

کلونه تېرېدل او هغوی واده ته، نه برابرېدل.

بيا د سپين ږيرو په مرسته يې د ولور بار لږ او پرېکون يې تر سره کړ.

درې مياشتې، وروسته يې هغه ته، واده وکړ.

څه و خت تېر شو.

بيا يې د خپل کشر زوی ته کوژده او دوې کاله وروسته يې هغه ته هم واده وکړ.

هغوی ټول يوه ځای، اوسېدل.

څه وخت تېر او جمعه الدين اکا، مړ شو.

د هغه خير او خيرات ټولو په ګډه، وکړ.

د هغوی تر منځ دوستي او ورور ولي وه.

د زماني خوند د لاسه، لاړ.

هغوی کوښښ کوه چې هر ورور جلا او ځانته، ژوند وکړي.

مور يې د هغوی خبرې نه منې او ويل يې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برسټن

....

ترڅو چې ژوندی یم، تاسو به دا ارمان ګور ته وېسئ.

زامن یې، جلا ژوند ته، خوشحاله نه وو.

د هغو ښځو او ماشومانو غوښتل چې، جلا ژوند وکړي.

ځان ته یې وګټي او ځان ته یې و خوري.

خو هغوی د جلا کېدو په ارمان وو.

پوره لس کاله، تېر شو.

مور یې، ناروغه شوه.

زامنو یې، د هغې پر دوایي پیل کړ.

څومیاشتې، تر درملنې لاندې وه.

هغه هم، مړه شوه.

زامنو یې دهغې مړی د مهاجرو ادیرې ته ویوړ او کوښښ یې و کړ تر څو د هغې مړی هغوی د پلار تر څنګ ښخ کړي.

د هغوی د پلار څنګ ځای، له پخوا نه ډک شوی و.

هغوی یوه نږدې ځای وټا که او خپله مور یې په کې، ښخه کړه.

سبا یې د هغې پاتیا (فاتحه) واخیسته او په دربیمه ورځ یې د هغې خیر او خیرات وکړ.

اونۍ نه پوره شوې چې د هغوی تر منځ ترینګلتیاوې ډېرې او ورونه دې ته اړ شو چې، سره بیل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی سره بیل (جدا) شو.

ټولو په یوه جلا وطنۍ کور کې، ژوند کوه.

د هر چا ګټه بیله (جلا)، مصرفونه او پخلي هم، سره جلا شوو.

کور کې منافقت (نفاق) او ستونزې ډېرې شوې.

د یوه ورور ماشومانو به د بل ورور ماشومانو سره شور ماشور او جګړې کوې.

میندو به یې د خپلو ماشومانو، لنګې کوې.

ماښام چې ورونه ستړي او ستومانه، کورته راتلل، د هغو ښځو به هغوی ته، ګیلې او ګزارې، کوې.

یوې به پره د بل ورور پر ماشومانو، اچوه.

ژوند مخ په، ترینګلتیا شو.

یوه د جمعې ورځ چې هغوی دندو ته نه وو تللي، په یوې کوټې کې سره غونډ شو، پر جلا کېدو او د پلار په میراث وېشو یې خبرې پیل کړې.

هر کس (چا) به کوښښ کوه چې د کور بها لرونکي (قیمتي) مالونه، ځان ته، واخلي.

په دې ورځ، هغوی کومې پایلې ته، و نه رسېدل.

خپګیان ورځ تر بلې ډېرېده.

خوشحالۍ ورځې، لرېدې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برستن

....

د ښځو تر منځ، جګړې او شور ماشو هم، مخ په ډېرېدو شو.

میاشت بله، هم تېره شوه.

شخړې ورونو ته، هم ورسېدې.

بله لار، نه وه پاتې.

هغوی دې ته اړ شو، تر څو د پلار میراث ویش پیل کړي.

بیا هر څوک په خپله مخه، لاړ شي.

ورونو د میراث ویشولو په اړه، یوه د جمعې ورځ، و ټاکه.

په دې ورځ کې یې د سیمې مشر او نږدې جومات ملا امام ته هم، بلنه ورکړه.

د جمعې ورځ ورسېده.

د هغوی مشر ورور سلام الدین خپله کوټه پاکه او سوتره (ستره) کړه.

ښځې یې چای په ترموزونو کې، دم او د کوټې پر یوه کنج کې یې سره خوا په خوا کېښودل.

سلام الدین هم، خو چکۍ ګوړه (ګړه) واخیسته او ښتک پر ښټ یې ما ته او بیا یې په څو غابونو کې، و ویشه.

غابونه یې هم د چای د ترموزونو تر څنګ، کېښودل.

بیا ښځې یې، پیالې پرېمنځې او هغه یې هم د ترموزونو تر څنګ کېښودې، او پر هغو یې دسمال کش کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لس بجې شوې.

د سیمې مشر او ملا امام ورسېدل.

دروازه یې، وټکوه.

سلام الدین دروازې ته لاړ.

لمړی یې هغوی ته، سلام ورکړ.

هغوی هم د سلام الدین سلام ته، وعلیکم و ویل.

بیا یې هغوی ته، د کور د ننوتو، بلنه ورکړه.

هغوی و ویل:

وګوره!

په کور کې، څوک نه وي.

سلام الدین کور ته د ننه شو او غږ یې کړ:

څوک دې، نه وي!

بیا یې د سیمې مشر او ملا امام ت، و ویل:

راځئ!

څوک نه شته!

بیا هغوی ټول، انګړ ته، د ننه شوو.

سلام الدین، هغوی یې خپلې کوټې ته، و بلل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده بړستن

....

هغوی هم، د سلام الدین سره، د هغه کوټې ته، د ننه شوو.

بیا سلام الدین، هغوی ته و ویل:

د لته پر توشکو کښېنئ!

هغوی پر توشکو کښېناستل.

سلام الدین هم د هغوی څڼ ته، بالښتونه ور وړاندې، کړل.

بیا یې ترموزونه، او پیالې یې هم ځان ته، نږدې کړې.

چای یې په پیالو کې، و وېشه.

بیا یې، د مېلمنو مخې ته کېښودې.

د ګوړې (ګړې) غابونه یې هم میلمنو ته نږدې کړل او د هغوی نه یې و غوښتل چې په خښلو یې، پیل کړي.

په دې وخت کې، د هغه نور ورونه هم، کوټې ته ننوتل.

هغوی، سلام ورکړ.

د جومات، ملا امام د هغوی سلام ته یې، وعلیکم و ویل.

بیا سلام الدین، هغوی ته و ویل:

تاسو هم پر توشکو کښېنئ!

هغوی هم پر توشکو لکه تربورنو، کښېناستل او خبرې یې نه کوي.

لږ څنډ وروسته ملا امام خبرې، پیل کړې.

هغه د اتفاق پر مسایلو او کټو خبرې وکړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا د سیمې مشر و ویل:

اوس، ملا صیب، کار د کار نه وتی دی.

ښه به وي چې په اصلی خبرو، راشو.

په د ې وخت کې د سلام الدین کشر ورور، غوث الدین د پلارنې شیانو او سامانونو لیسټ وړاندې کړ، بیا یې و ویل:

دا ټول لیسټ دی.

تاسو کولای شئ، زمونږ په منځ کې یې په انصاف سره (عادلانه توګه) و وېشئ.

بیا ملا امام هغه لیسټ واخیست او په ځیر سره یې ولوست.

ورسته یې و ویل:

دا لیسټ تاسو ټولو ورونو لوستی دی.

هغوی و ویل:

نه!

بیا سلام الدین و ویل:

کولای شې تاسو یې ولولئ چې په کې څه لیکل شوې دي.

هغه و ویل:

سمه ده!

تاسو غوږ شئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده بړستن
....

د لیک د لوستلو تر پایه به، خبرې نه کوئ.

هغوی و ویل:

سمه ده!

بیا ملا امام د لیک په لوستلو، پیل کړ.

لیک پای ته، ورسېد.

بیا د سیمې مشر و ویل:

کوم څه پاتې چې په لیست کې، نه وي؟

مشر وروړ یې و ویل:

ټول شیان په لیست کې شتون لري، خو یوه شی (څیز) په کې نه شته.

د سیمې مشر و ویل:

کوم شی؟

سلام الدین و ویل:

توده بړستن.

کوشنې وروړ یې، و ویل:

هغه ما ته، پلار مې بخښلې ده.

سلام الدین و ویل:

زه یې، نه منم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه هم باید، په لیستې کې ګډ (شریکه) شي.

په دې بړستنې وروته سره تاوده شوو.

نږدې وو چې یوه، د بل سره غېږې، ونیسي.

بیا د سیمې مشر و ویل:

تاسو پر خپلو ځایونو، کښېنئ!

د تودې بړستنې موضوع به پایلي ته، پرېږدو.

هغوی و منه.

بیا د سیمې مشر و ویل:

کاغذ او کلم (قلم) راوړئ.

سلام الدین هم انوارئ (الماری) ته، نږدې شو.

د الماری دروازه یې خلاصه، کتابچه او کلم (قلم) یې را واخیست.

هغه یې د سیمې مشر ته، ور کړه.

هغه هم، د لیستې سره سم، پر ویش پیل کړ.

دلیستې مواد د ستونزو سره، سره و وېشل شوو.

ټول شیان خلاص شو او ورونو هم پرې، موافقه وکړه.

بیا وروسته، سلام الدین و ویل:

هغه توده بړستنه، پاتې شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا و ویل:

ښه به دا وي چې دوې وروڼه ترې تېر(صرف نظر) وکړی، درېيم اوکوشني ورور ته يې، وسپاري.

نورو، وروڼو و ویل:

نه!

مونږ يې نه منو.

دا بې انصافي ده.

بیا بل ورور يې، و ویل:

د دې برستنې ارزښت تر ټولو، لوړ(ډېر) او هغه یوه شا لید(تاریخي) برستن ده، او تر او سه په ښه توګه، ساتل شوې ده.

هر راز سوچونه، وړاندې کېدل.

یوه هم د منلو وړ نه و.

بیا ملا پرې، غږ کړ.

زه هم یوه، وړاندیز لرم.

سلام الدین و ویل:

و وایه ملا صیب!

ستا وړاندیز، څه دی؟

هغه و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښنه به دا وي چې پرې پچه واچوو، د هرکس (چا) چې پچه و ختنه، کولای شي، هغه تر لاسه او نور حق نه لري، چې پریکړه، بېرته وګرځوي، او یا ترې پښېمانه شي.

ټولو ورونو، و منه.

ملا هم کاغذ را واخیست.

د هر ورور نوم یې، په جلا، جلا ټوګه په کوشنیو کاغذونو کې و لیکه او بیا یې کاغذونه جلا، جلا تاو او کولوله، کړل.

بیا یې د سیمې مشر ته، و ویل:

په دې کاغذونو کې، یوه واخله!

هغه هم کاغذونه سره واړول او راواړول.

یوه یې په کې خوښ، کړ.

هغه یې ملا امام ته، ورکړ.

هغه هم کاغذ خلاص او لیکل شوی نوم یې ولوست.

په کاغذ کې د سلام الدین نوم، ښرګند شو.

هغه ته، مبارکي و ویل.

بیا یې یوه د خیر دوعا، وکړه.

د سیمې مشر و ویل:

تاسو کولای شئ د لیست سره سم، خپل شیان تر لاسه، کړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده بړستن

....

هغوی، ومنه.

بیا د سیمې مشر او ملا امام د خپلو ځایونونه، پاڅېدل او سلام الدین ته یې و ویل:

وګوره!

څوک د باندې نه وې.

سلام الدین د کوټې نه د باندې شو او ویې ویل:

څوک دې، نه وي.

بیا یې هغوی ته، و ویل:

راځئ!

څوک، نه شته!

هغوی د انګړ نه، د باندې شوو.

سلام الدین هم، د هغوی سره د دروازې تر څنګ، و وت.

هغوی، خپلو موخو پسې، لاړل.

سلام الدین، بېرته، کورته، د ننه شو.

هغوی ټول مالونه، په انګړکې ټول کړل او هر کس (چا) د لیست سره سم خپل مالونه واخیستل او خپلو کوټو ته یې، د ننه کړل.

څو ورځې تېرې شوې.

سلام الدین، بېرته، خپل هېواد ته، ستون شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برسټن
....

د خپلې پلارنۍ سیمې ته لاړ.

البته یې څه ځمکه په اجاره و نیوه او هم به یې د شولو، غنمو لو کاوه او همدا راز یې، درمندونه، بادول.

کال وروسته یې، ښځه مړه شوه.

هغه یې د کلي په ادیرې(هدیرې) کې خاورو ته، و سپاره.

ژوند یې ښه تېرېده.

څلور کاله مخکې، هغه هم وفات او هماغه ادیرې (هدیرې) کې خاورو ته، وسپارل شو.

د هغه نه اوس، پنځه زامن پاتې دي.

هغوی ځمکې کري او د یوه خان په کور کې، ژوند کوي.

ټولو یې، وادونه کړي، زامن او لڼونې هم لري.

نور ورونه یې، نورالدین او غوث الدین خپل ژوند پر مخ بووه او د ناصر باغ د کمپ په ورانیدو سره، بلې خوا لاړل.

څو کاله یې تېر کړل او بیا یې پیسې ټولې او د پېښور ښار بر ټاکال کې یوه کوشنۍ کور په بیه او د بل چا په نامه چې د پاکستان هېواد اوسېدونکی و، واخیست.

دواړو ورونو په خوشحالۍ سره، خپل ژوند تېراوه.

وخت تېر او د پاکستان هېواد، حالات کړکېچن شوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برسټن

....

حکومت هوډ وکړ تر څو تېول غیر قانوني کډوال، د خپلې خاورې ته، وباسي.

پاکستان حکومت د افغانانو په جبري وېستنې، پیل کړ.

هره ورځ به یې په زرګونه کډوال، د خپلې خاورې نه باسل.

په کډوالو کې د سلام الدین وروڼه هم ګډ (شامل) شوو.

هغوی خپل جایدادونه او کالي په کمه (لږه) بیه، وپلورل او بېرته هېواد ته، ستانه شوو.

هېواد کې یې کوم څه نه درلودل.

نه یې ځمکه وه او نه یې پلارنۍ، کور.

هغوی لمړی جلال آباد ښار په کمپ کې مېشت او څو خیمې یې د اوسېدو له پاره، تر لاسه کړې.

د یوې خوا ژمی، اوا (هواه) هم ډېره سړه وه او د بلې خوا هغوی بوازې د ځان کالیو کې، راغلی وو.

خوراکی شیان یې، نه درلودل.

د ملګرو ملتونوله خوا، ور سره، مرستې و شوې.

څه موده یې، الته تیره کړه.

نورالدین اوغوث الدین دواړه، لغمان ولایت، بادپښ ولسوالۍ ته، لاړل او بیا یې د خپل ورور پوښتنه وکړه.

خلکو، ور ته، و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا ورور، څو کاله د مخه، مړ (وفات) شوی دی.

اوس يې ځامن او لمسيان په کوز کلي کې، ژوند کوي.

هغوی کوز کلی ته، لاړل.

التبه يې هغه د مشر زوی نوم، واخيست.

يوه کوشنی ماشوم د هغوی سره د سلام الدين تر کوره، لاړ.

بيا يې هغوی ته و ويل:

دا د سلام الدين اکا کور دی.

د هغه د مشر زوی نوم رحم الدين و.

بيا ماشوم د هغوی نه خدای پاماني واخيسته او بېرته، خپل کور ته روان شو.

نورالدين دروازې ته، نږدې شو.

دروازه يې، و ټکوه.

يوه کوشنۍ جلۍ دروازې ته، راغله او ويې پوښتل:

څوک ياست؟

نورالدين و ويل:

زه او غوث الدين د سلام الدين ورونه، يوو.

بيا نورالدين و پوښتل:

رحم الدين په کور کې دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې و ویل:

نه!

هغه پر ځمکو کار کوي.

بیا نورالدین و پوښتل:

ته یې څه کېږې؟

هغې و ویل:

زه یې، لور یم.

بیا یې و ویل:

ځو بجې به هغه کور ته، راشي؟

هغې و ویل:

نه پوهېږم.

بیا نورالدین و ویل:

د هغه د غوږکي (ګرځنده ټیلفون) شمېره څو، ده؟

هغې و ویل:

زه، نه پوهېږم.

بیا نورالدین و ویل:

کېدای شي د هغه شمېره، را ته په کاغذ کې و لیکې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې و ویل:

زه مې مور ته، و وایم.

هغه کور ته لاړه.

نورالدین او د هغه ورو د دروازې تر څټ (شا) ودرېدل.

څو دکیکې نه وې تېرې شوې چې د رحم الدین ښځه دروازې ته راغله.

د دروازې تر څټ یې نورالدین او غوث الدین ته سترګې مه شئ، و ویل.

هغوی و ویل:

خیر یوسئ.

بیا یې و پوښتل:

د رحم الدین پر شمېرې، څه کوئ؟

نورالدین و ویل:

هغه زمونږ وراره دی.

بیا هغې ورته، د کور د ننوتو بلنه ورکړه.

هغوی و ویل:

مننه کوو.

لږ به د باندې انتظار شو، تر څو هغه راشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده بړستن

....

هغې و ويل:

سمه ده!

بيا يې رحم الدين ته زنګ و واهه او د هغه يې وغوښتل چې، کور ته راشي.

څو دکيکې نه وې تېرې شوې چې، رحم الدين کور ته، ورسېد.

د لرې نه يې خپل ترونه، وليدل.

په خوشحالۍ سره ،ورته نږدې شو.

د هغوی سره يې، روغبړ وکړ.

بيا يې د کور دروازه خلاصه او هغوی ته يې و ويل:

د ننه شئ.

هغوی ته يې د ميلمه کوټې، بلنه ورکړه.

هغوی کوټې ته ننوتل او پر توشکو، کښېناستل.

ښځې يې، ژر چای راوړ.

بيا يې خپلې ښځې ته و ويل:

غرمې ته، کورت (کرت) او اوګره (وګره) تياره کړه، زما د ترونو خوښه راځي.

هغې و ويل:

سمه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

کومه ستونزه، نه شته.

غرمه شوه.

ډوډۍ تیاره، شوه.

ټولو په شوک (شوق) سره اوګره د تازه او شنو سابو سره، وخوړه.

ماسپښین شو.

بیا ټول نارینه، ماسپښین د لمانځه ادا کولو د پاره، جومات ته، لاړل.

وروسته له لمانځه، نورالدین خپل وراره ته، و ویل:

دلته، څه ځمکه د کرنې د پاره موندل کیږي.

هغه و ویل:

نه!

اوس نه شته!

څو ورځې د مخه دوې جریبه ځمکه، وه.

هغه ما یوه بل کډوال، کوم چې د پاکستان هېواد، نه راغلی و، وسپاره.

هغه اوس پر کرنې بوخت او ډېر خوشحاله دی.

په خبرو خبرو، هغوی کورته، ورسېدل.

بیا د رحم الدین کورته، د ننه شوو.

د هغې ښځې شین چای د ګوړې (ګړې) سره راوړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده بړستن

....

رحم الدين هم چاى په پيالو کې واچوه او ټولو په ښنلو يې پيل کړ.

د نورالدين سترګې په يوې کوشنۍ بړستنې ولګېدې، کومه چې په بو غبند کې تاوه او د کوټې په کنج کې زوړنده وه.

هغه و پوښتل:

د کوټې په کنج کې مو څه زوړند کړى، دى؟

رحم الدين و ويل:

هغه يوه کوشنۍ بړستنه ده.

هغه مونږ ته د پلارونو نه، په ميراث، پاتې ده.

نورالدين و پوښتل:

هغه، موږکانو ،نه ده خرابه کړې؟

رحم الدين و ويل:

نه!

مونږ، هغه ښه ساتو، څکه عمر يې ترسلو کلونو ډېر (زيات) دى.

په هغې کې ډېر مالوچ کارول شوى او ډېره توده ده.

مونږ به پر خپلو ماشومانو، اچوه.

هغوى به هم، تاوده وو.

په اوسني بړستنو او کمپلو کې هېڅ برکت، نه شته.

بيا يې رحم الدين ته، و ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه خرڅوې؟

رحم الدین و ویل:

نه!

هیڅکله!

هغه زما د پلار، نښه ده.

په خبرو، خبرو کې مازیګر شو.

نورالدین او غوث الدین درحم الدین و غوښتل، تر څو د څمکې په موندنې کې، ور سره مرسته وکړی.

سراج الدین و منه.

بیا هغوی د خپلو ځایونونه، پاڅېدل.

د رحم الدین نه یې مننه او بیا یې د هغه غوږکې (ګرځنده تیلفون) شمیره واخسته او ویې ویل:

غر په غر نه ځي، مګر انسان په انسان ځي.

بیا یې خدای پامانی واخسته او د انګړ نه د باندې شوو.

رحم الدین هم، د هغو سره د باندې او تر لارې ور سره لاړ.

هغوې په یوې ریکشا کې کښېناستل او لاړل.

رحم الدین هم بیرته، کور ته راغی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چاپ شویو کتابونو لېست

۱. معماری افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری
(بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايې
(برای اساتید انستیتوت های تخنیکې و ساختمانی افغانستان)
٤. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
٥. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
٦. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
۷. معماری اصیل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماری شهر کابل (بی بی مهرو)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندی اقلیم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاریه / دنیای انجینری
۱۲. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقیقی با مقیاس معماری
۱٤. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱٥. نقش دانشمندان مسلمان، بر بر در فن معماری و معماری
۱٦. پخسه در افغانستان
۱۷. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۸. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

(c) ketabton.com: The Digital Library

توده برستن

....

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲٤. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲٥. چېر ته چې قانون نه شته (ګډوډي د افغانستان په معمارۍ کې)
۲٦. مډرنه جوما تونه ,, پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه – مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
(تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی تخنیک کابل)
۳٤. ۴۰- چهل
۳٥. مجنون او ګلچین (پښتو ناول)
۳٦. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد اول)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۹. برف ها آب میشود
٤٠. رسم و تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
٤١. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
٤٢. بوډا ښکاري (پښتو ناول)
٤٣. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
٤٤. د اسلامي معمارۍ پیل
٤٥. حیوانات شوخ (ناول به زبان دری)
٤٦. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم (جلد دوم)
٤٧. د شپیلۍ مینه (مه ینه) په کچه ګرۍ کې (پښتو ناول)
٤٨. حشمت خان د کلا معماري
٤٩. د افغان الک او آذري جلۍ مینه (پښتو ناول)
٥٠. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
٥١. د یوې ښونکې مینان په یوه ټولګي کې (پښتو ناول)
٥٢. د ژرنده ګرې ماما مینه (پښتو ناول)
٥٣. په اسلامي نظام کې ودانیز پرمختګ
٥٤. شپنه ادي (پښتو ناول)
٥٥. بې زده کړې پوی (پښتو ناول)
٥٦. د میني تاو (پښتو ناول)
٥٧. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کې تر ټولو نوې او ګړندۍ کړنلاره د معمارانو او اېنجینیرانو(انجینرانو) له پاره
٥٨. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم (جلد سوم)
٥٩. سیدو او عیدو - د کوشنیوالي خواره ملګري (پښتو ناول)
٦٠. د یوې میاشتې ناوې (پښتو ناول)
٦١. دخاځکو هار (د یوه سړي لنډې کیسې)

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦٢. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانۍ)
٦٣. کوشنۍ سوداګره (پښتو ناول)
٦٤. د کابل ښار معماري - بي بي مهرو
٦٥. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
٦٦. ډارونکی سیلاب (پښتو ناول)
٦٧. خواریکښ قاضي (پښتو ناول)
٦٨. د پخوانیو جوماتونو توپیر د نن سره
٦٩. د مور وژونکی (قاتل)، (پښتو ناول)
٧٠. د مور مېړه (پښتو ناول)
٧١. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم (جلد چهارم)
٧٢. لېونی ملا (پښتو ناول)
٧٣. ځوان شهید (پښتو ناول)
٧٤. توده برسټن (پښتو ناول)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کار لاندې کتابونو لېست

١. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم (جلد پنجم)
٢. نورک اکا (پښتو ناول)
٣. لیونی لېوه
٤. د خاورو لاندې ښار
٥. سپین کارغه
٦. سور تنور
٧. خړه بیزو
٨. بندي مرغه
٩. بې وخته باران
١٠. د ژوند پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امکان او وخت په صورت کې

١. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
٢. تاریخ معماری افغانستان
٣. حویلی های آسمان خراش
٤. ارتباط گذ شته، حال و آینده در معماری
٥. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
٦. شیطان چراغ
٧. خاطره ها

(c) ketabton.com: The Digital Library

Warm quilt

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Date: June -July /2026

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library